

КАФЕДРА ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ

Сучасна музика: тенденції та концепти

Освітній ступінь

бакалавр

Курс	4
Семестр	8

Спеціальність

034 Культурологія

Освітня програма

Музична культурологія

Статус

вибіркова

ECTS	3
Годин	90
Лекції	18
Семінари Практична робота	18
Самостійна робота	54

Семестровий контроль

Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Д'ячкова Олена Анатоліївна доцент, кандидат мистецтвознавства
Профіль викладача	https://scholar.google.com/citations?user=tj4JB0cAAAAJ&hl=ru
e-mail	anylen@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Сучасна музика: тенденції та концепти» є важливою складовою професійної підготовки музикантів та дослідників культури, адже саме сучасне музичне мистецтво утворює контекст майбутньої діяльності випускників музичної академії. Дисципліна входить до вибіркової частини навчального плану циклу фундаментальної підготовки бакалаврів за напрямом 02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО», спеціальності 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» та надає студентам напряму 03 «ГУМАНІТАРНІ НАУКИ», спеціальності 034 «КУЛЬТУРОЛОГІЯ» додаткові знання та компетенції, необхідні для опанування наукового напрямку «Музична культурологія». Орієнтація у реаліях музичного життя сьогодення, свідоме ставлення до музичного простору повсякденності – усе це вимагає чітких уявлень про специфіку сучасної музики. Ці уявлення мають спиратися на професійний підхід, забезпечений академічною традицією освіти, спроможність до естетичної та національної само ідентифікації у мистецтві, свідомий аргументований вибір молодим музикантами-діячами власної позиції. Курс викладається у VIII семестрі та є важливим інформаційним доповненням курсів «Музичної критики» та «Практики редагування та журналістики», та утворює логічно-узгоджений, гармонізований учбово-методичний дисциплінарний комплекс, спрямований на забезпечення необхідних для студентів-практичних навичок аналізу музичних подій сучасності. Мета курсу «Сучасна музика: тенденції та концепти» полягає у презентації динаміки оновлення принципів музичного мислення у світовому мистецтві сучасної доби, демонстрації евристичного характеру поточних процесів музичної творчості та виявленні їх опосередкованості актуальним

(домінантним) образом світу, який відзеркалено в різноманітних формах буття та концептах сучасної культури. Завдання курсу:

1/ формування у студентів розуміння онтологічного спрямування концепцій сучасної музики.

2/ відпрацювання вміння сприймати абсолютно нові стилі, форми, жанри музичного мистецтва та композиторські і виконавські техніки у прогностичному ракурсі

3/ стимулювання навичок самостійної праці з науковою музикознавчою літературою та альтернативними джерелами інформації як засобами формування власного професійного ставлення до музичного буття сьогодення.

Структура курсу обумовлена естетичними, мистецько-технічними та концептуальними домінантами сучасності. Важливе місце належить питанням музичної семантики сучасного мистецтва. Часовий фрейм курсу має пластичний контур. Формально він поширюється на ті події та явища музичного життя, стосовно яких студенти можуть вважати себе сучасниками (критерій «20-ти останніх років» для цього є достатній). Проте хронологічна межа, як і будь-яка умовна конструкція, не може вплинути на реалії життя та завадити поверненню мистецької актуальності подіям другої половини ХХ сторіччя у наші дні. Викладання матеріалу базується на тезі універсальності музичного мислення та спрямоване на презентацію найбільш повної картини тенденцій сучасності із урахуванням неакадемічних але історично важливих видів музики – традиційної музики народів світу, джазу, рок-музики, імпровізаційної музики та інш.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, платформи Zoom та Telegram.

Перелік тем

Тема 1. Поняття «сучасне мистецтво»: Історичні типи музичних культур, що є актуальними у сучасному світі. Європейський та неєвропейський типи культури. Елітарне – масове.

Професійність – аматорство у сучасному світі.

Семінар 1 Національна самобутність та міжетнічний універсалізм у сучасній культурі (на прикладі творчості гурту ДахаБраха)

Семінар 2. Концептуальне протиставлення елітарного та масового в роботах Хосе Ортега-і-Гассета

Семінар 3. Лідери-аматори в електронній музиці.

Тема 2. Соціалізація сучасного музичного мистецтва: Фестивалі та мистецькі проекти як основна форма життя сучасного мистецтва. Напрями та само ідентифікація музикантів у сучасному мистецтві. Цільова аудиторія сучасного мистецтва. Історія та сучасність мистецьких спілок.

Семінар 4 Фестивальна мапа України.

Семінар 5 Мистецькі реалії напрямку «нова музика»

Семінар 6 Музичний авангард: історія та сучасність.

Тема 3. Біблійні образи та філософські концепції в сучасній музиці.

Семінар 7 Образ часу в сучасному музичному мистецтві. Мінімалізм.

Тема 4 Поняття «художнє відкриття» у сучасному мистецтві. Феномен «Епатажу» та його еволюція у ХХ – ХХІ ст.

Семінар 8 Перфоманс.

Тема 5. Принципи стильової еkleктики та випадковості у сучасному мистецтві.

Семінар 9. Імпровізаційна музика: історія та сучасність. Гепенінг.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, обговорення подій сучасності, рольові ігри.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Telegram .

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Слуховий досвід	40
2.	Участь у семінарах	10
3.	Участь у рольових тематичних іграх	10
4.	Вірні коментарі до прослуханої музики	15
5	Здатність формулювати вірний запит на пошук інформації щодо сучасного мистецтва	10
6	Орієнтація в мистецьких подіях сучасності	15
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка **«відмінно» А** ставиться студенту, який має передбачений курсом досвід слухового сприйняття сучасної музики різних стилів та напрямків; усвідомлює зміст музикознавчих понять, пов'язаних із сучасним мистецтвом і вільно володіє відповідною термінологією; є обізнаним щодо основних подій сучасної української та світової культури та має уявлення щодо її персонифікації; володіє навичками здобуття та перевірки інформації щодо сучасного мистецтва; може вірно атрибутивувати та оцінити новизну незнайомого музичного феномену, приймав активну участь в роботі семінарів, успішно виконав навантаження для самостійної роботи.

Оцінку **«добре» В** заслуговує відповідь студента, який в цілому вірно усвідомлює зміст музикознавчих понять та термінів, пов'язаних із сучасним мистецтвом; є обізнаним щодо основних подій сучасної української культури та має уявлення щодо її персонифікації; володіє навичками здобуття та перевірки інформації щодо сучасного мистецтва; має передбачений курсом досвід слухового сприйняття сучасної музики різних стилів та напрямків.

Оцінку **«добре» С** заслуговує відповідь студента, який в цілому вірно усвідомлює зміст музикознавчих понять та термінів, пов'язаних із сучасним мистецтвом; володіє навичками здобуття та перевірки інформації щодо сучасного мистецтва; має передбачений курсом досвід слухового сприйняття сучасної музики різних стилів та напрямків.

Оцінку **«задовільно» D** заслуговує відповідь студента, який розуміє більшість понять, пов'язаних з актуальним музичним мистецтвом; має невеликий досвід слухового сприйняття сучасної музики різних стилів та напрямків.

Оцінку **«задовільно» E** отримує студент, який має досвід пасивної присутності (або слухового сприйняття) сучасного мистецтва, та опанував більш ніж 30 % навчального матеріалу.

Оцінку **«незадовільно»** отримує студент, який не має слухового досвіду сучасної музики, студент не опанував навчальний матеріал або опанував його на 10–20%, не орієнтується в проблематиці курсу.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у музичному житті України, відвідування музичних заходів та акцій сучасного мистецтва.